

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Elofizetési ára:
Negyedévre 2 pengő

Száma: 20 fillér.

Szerkesztőség: 107, kladóhivatali távbeszélő sz. 67.

Nézzünk önmagunkba.

A könyörtelen idők kiméletlen, alázatos önismeretet követelnek tőlünk! A sopánkodás ideje lejárt... A nagy magyar szakadékok után tovább kutatva rá kell jönnünk, hogy ezeknek főokuk a műveltségbeli távolságokon kívül szóc, felfogásunkban rejlik.

A vérszegény, a cím és rang „úri” keretetei közé menekült tehát az eddig történelmet irányító legöntudatosabb magyar osztály, — ugyanakkor, amikor az ország vérkeringésében felpezsdült a gazdasági élet: megindult a gyáripár és kereskedelem. — Ime itt az Istentől nyújtott kitünő alkalom az elvesztett föld pótlására és a hatalom visszahódítására.

Az üresen hagyott és lenézett gazdasági életre szabadon futhatott rá egy idegen faj. Meg is szerezte magának ebben az országban a pénzt és ezzel a hatalmat. A cím, rang, dicsőség és szegénység: cifra nyomorúság megmaradt a vezető rétegnek. Ugyanakkor a nép is elszegényedett. Nem törődött vele senki! Mint megbüntetett, földtől elvert mostahafiúk ki Amerikába, ki a városba indult el, vagy otthon maradt a föld mellett és lett belőle a trianoni 3 milliónyi hajótörött koldus.

A magyar vezető rétegnek a maga jövője reménytelenségében ekkor már szinte lelki érkezése sem volt arra, hogy törődjék vele...

... De az üres „úri” gőg még ma is bénítja az egészséges közfelfogást (1—1 gimn. bukás után hallatszanak ezek a hangok csak nem adom fiamat inasnak és nem taszítom le egy „alacsonyabb” társ. osztályba?) Még mindig két bálványisten tartja rab-ságban a magyar lelkeket és buktatja el a jövő fejlődést: a Fix és a Nyugdíj! Ez a betegség kezd tragikussá fajúlni: népükre is átragad ez a nemzetpusztító pestis: el

földtől a fix-fizetéses és nyugdíjas állásokba! Gazdag falusi lányainknak sem kell a parasztlégény, aki otthon akar maradni a föld mellett.

Ime a probléma! Nemzeti jövőnk mulik ezen: lesz-e ereje a vezető rétegnek kivetkőzni „úri” felfogásából és megfogni a gazdasági életben a munka végét, hogy ezzel a fizikai munkának is, mint nemzetépítő hivatásnak egyetemes

hatalmas megbecsülését keltse fel a közvéleményben és ezzel a földtől menekülő népet is falun marassa, — a társadalmi szakadék feltöltésével egymásra találjanak-e majd magyar dolgozók, hogy egységes erővel induljon a történelmi napok és feladatok elé — avagy meg minden tovább, aminek a végén csak a pusztulás állhat.

Vida István

Zsufolt ház dr Toporczi Emil előadásán.

Ha kevesen is vagyunk életformáló erőket hordozunk.

Mohácsi Iparosok Olvasókörének meghívására dr Toporczi Emil miniszteri titkár, a Magyar Külügyi Társaság elnöki tanács-tagja február hó 27-én, vasárnap hatalmas közönség előtt tartott nagy történelmi tudást és tájékozottságot eláruló előadást a mai aktuális történelmi kérdésekről.

A város illusztris vendégét Pallos Márk köri elnök köszöntötte meleg szavakkal, majd általános figyelem közepette dr. Toporczi Emil emelkedett szólásra. Amikor az embert elgázolja a robogó autó — mondotta — fájdalomtól nem gondol értelmeszedésére. Európát is ilyen baleset érte. S ma csak legszűkebb jelenre és jövőre korlátozódhat mondanivalónk. A kism nemzetek érthető okokból figyelik a szörnyű küzdelmet, mert nem a kism nemzetek okai a küzdelemnek, hanem a történelmi erők állítják, egyik vagy másik nagyhatalomhoz — de nem lehet egyéb feladatuk, minthogy saját életük fenntartásának lehetőségeit tárgyilagos szemlélettel ismerjék fel, ehhez legelső sorban szükséges azonban a nagyhatalmak elképzeléseit ismerni, hogy milyen lehetőséget szándékoznak majd nyújtani a kism nemzeteknek.

Az előadó ezután részletesen ismertette a németirodalom erre vonatkozó irodalmi termékeit, amelyek részben egy meghatározott területre, részben az u. n. Közbeeső Európára, részben a történelmi jog alapján a mindennit jelenvalóság elve alapján kívánják meghatározni németbirodalom életterét, amelyekben, úgy az újságíróknak, a tudósoknak, mint a politikusoknak is más és más elgondolásai nyilvánulnak meg az életterébe eső kism nemzet

tek jövőjét illetően. Az amerikai írók legnagyobb része az Atlanti óceánt tartja az angol szászalmak életterének s a körülötte lévő államokat kívánja nagy államszövetségbe hozni Amerika vezetésével. Ennek nagy elleniródalma van Angliában, ahol Amerika helyét a Németbirodalommal akarják betölteni.

Az atlanti charta, amely a Londonban emigrált kormányok nyomására jött létre voltaképpen ezt a célt szolgálja, amikor ugyan kimondja, hogy az angolszász hatalmaknak sem területi, sem gazdasági, sem politikai követelésük nem lesz s minden kism nemzet szabadon választhatja kormányformáját, azonban minden nép nyers anyagát Amerika és Anglia adja, tehát a nemzetek nem zárkoznak vámsorompók mögé és a nemzetiszocializmus leverése után bár minden nép szabadon élhet saját területén a világbeke megóvása érdekében a demokráta hatalmak vezetése mellett világszervezet létesül.

Az atlanti charta azonban sem megfelelő előrelátással, sem jóakarattal készült s Eden külügyminiszter azon nyilatkozata, hogy a legyőzött nem etekre nem vonatkozik a charta, amikor a lengyeleknek a Curzon vonalat ajaja, annak értékét sokban lerontotta. Középeurópa szempontjából Benes munkája még mindig sok zavart jelent. A különböző Benes tervek után a mai Szovjet — Cseh szerződés angol szász körökben nem örvend népszerűségnek, mert tudják, hogy a Szovjet előretölti bástyája lesz, mert ahogyan 1939-ben a németek átsétáltak rajta, úgy demokráta győzelem esetén az orosz sétál át rajta Európa szívébe s ezért amerikai

vélemény szerint Csehország mint a múltban úgy a jövőben sem tudja betölteni azt a hivatást, amit az első világháború előtt a monarchia betöltött. Az előadó ezután a nemzet, majd a szent korona tanát fejtegette. Földrajzilag a Közép Dunamedencét Dévénytől Orsováig foglalja magában. Történelmileg jelenti e területen a honalapítást és az elsőszülöttségjogát, politikailag pedig a magyar volt az első, nép, amely politikai és gazdasági szempontból egyaránt egyedül tudta e területet betölteni és Kárpátmedence életét megszabni.

Életlenül az élszervezetnek minden egyes tulajdonságával bir, asszimilál és disszimilál. A magyarosodás természetes folyamat, amit nem lehet sem megakadályozni, sem erőltetni. Majd kitért az Árpádoktól Mátyásig történet természetes asszimilációra, Mátyástól a kiegyezésig való hatalmas vérvészteségre, amikor az asszimilációt voltaképp a bécsi elnyomó politika váltotta ki majd a kiegyezéstől napjainkig terjedő asszimilációra, amelyeket ellenségeink oly előszeretettel rónak fel hibáinkul.

A szentkorona erkölcsi fogalom is, csak a szentkorona iránti hűséget kéri, de hogy milyen nyelven imádja alája tartozó népek Istenüket ezért senkit semmiféle joghátrány nem ér. Érzelmi fogalom, mindazok, akik együtt tudnak a magyarsággal érezni, dolgozni és áldozatot hozni mind beletartozik a magyar családba. A magyarság irántan törvények szerint kormányozott területén egy népszövetséget a maga bölcsességével és politikai rátermettségével. A magyar szentkorona Európa biztonságát jelenti. Itt keresztelkednek a világhatalmi erők és törekvések s mihelyt azok kiegyenlítődnek minden hatalom célja keil hogy a Kárpátmedencében erős és egységes nép álljon, mert ha nem, újabb háború csiráját rejti magában. Ez a magyar Monroe elv: A magyarság van olyan erős, hogy saját maga intézze életét, mert ha kevesen is vagyunk életformáló erőket hordozunk. Szent Ágoston szerint csak az az eszme kedves az Isten előtt, amelyért az emberiség sokat szenvedett, akkor a magyar állameszme a maga erejével és igazságával csak kedves lehet Isten előtt s olyan mint a nap nem lehet fényétől elmenni, mert ha akár szembe nézünk, akár hálat fordítunk neki fenye mindannyiunkat bearanyoz.

Az előadót a hallgatóság so-

káig élte, majd *Palos Márk* elnök mondott köszönetet *dr. Toporczy* titkárnak kitűnő előadásáért s annak a reménynek adott kifejezést, hogy Mohács város közönsége más alkalommal is üdvözölheti a patinás múltú város falai között. A mély hatást kiváltott összefüggés a Himnusz hangjaival ért véget.

Lakásváltozás bejelentés.

A következő negyedévi jegykiosztás miatt lakásváltozás bejelentéseket a MFTR épületben elhelyezett jegyiroda csak március hó 6-ig fogadhat el. Azok akik március hó 6 és 31-e között helyben változtatják egyk utcából a másikba lakásukat a lakásváltozást csak április 10 után jelentésk be, viszont az élelmiszerjegyek kihordása idején a családító vagy megbízottja tartózkodják régi lakásán, vagy bizzon meg valakit régi lakásán élelmiszerjegyeket átvételre. Mindazok akiknek jegyeit távollét következtében, vagy elköltözés következtében az ügyosztály kézbesíteni nem tudja, kötelesek a jegyirodában jegyeiket átvenni, ami viszont felesleges időpazarlás úgy a igényjogosult mint a hivatal részről, ezért ismétellen felkérjük a közönséget, hogy az élelmiszerjegyek kihordása idején tartózkodják otthon, hogy a jegyei kikézbcsítők legyenek. A jegyek kihordásának idejét később közölni fogja a közellátási ügyosztály.

A Kertmunkás iskola vizsgája.

A mohácsi M. kir. Kertmunkás Iskola másodéves tanulói érkeztek tanulmányaik befejezéséhez. Az elmúlt két év alatt a Mohácsi Hírlap többiben foglalkozott a Kertmunkás iskola kitűnő eredményével s most, hogy az intézett elértezt első nyilvános vizsgájához, még csak fokozódott mindazokban az intézett iránti bizalom és szeretet, akik végighallgatták a másodéves hallgatók nagy elméleti és gyakorlati tudását igazoló vizsgát. A vizsgán a m. kir. földművelésügyi minisztert *Ludányi Antal* a bajai M. kir. Középfokú Kertészeti Tanintézet igazgatója képviselte. A megnyitás után *Gergely János* igazgató számolt be az intézett eddigi működéséről. A gyümölcsstermesztést, faápolást, zöldségstermesztést, szőlőművelést, méhészetet, kertészetet felelőlel intézett az elmúlt évben kerekén 64000 pengős jövedelemmel rendelkezett, ami igen tekintélyes eredmény. Amellett az intézett teljesen maga látja el magát a sziget gyümölcsösben és a gyakorlóterületen termelt terményekből, a felesleggel pedig jelentősen hozzájárul Mohács városnak gyümölcs és zöldség-télelőkben való ellátásához. A tanulók kivétel nélkül vagyontalan földműves családok gyermekei, akik az intézett elvégzése után mint szakmunkások, munkavezetők vagy mint önálló kezelők helyezkednek el az életben. Az intézett teljesen rendbehozta a szigeti gyümölcsös s a további évek alatt igyekszik azt mintaszerűvé tenni és ott sok hasznos beruházást eszközölt. Az intézett-hez beosztott tanerők *Mjazovszky*

Géza és Józán Gyulán kívül az intézett ifjúságának oktatásában *dr. Patócs József*, *dr. Simon Vendel*, *Urkövi József* vettek részt, akiknek közreműködéséért köszönetét fejezte ki *Gergely János*, nemkülönbön köszönetét fejezte ki *Filla Márton* volt igazgatónak, aki fáradhatatlanul dolgozott az intézett megszervezésében és elévülhetetlen érdemeket szerzett.

Az igazgatói beszámoló után kezdetét vette a vizsga. A tanulók úgy a szaktárgyakban, mint az általános ismeretekben kitűnő elméleti és gyakorlati tudást árultak el s öröm volt hallgatni a másodévesek komoly tudását és szakértelmét.

A vizsga befejezte után *vitéz Szőnyi Alajos* polgármester emelkedett szólaşra. Köszönetét fejezte ki a földművelésügyi kormányzatnak, hogy ezt az iskolát Mohácsra állította fel. Itt nemzeti jelentősége van s a magyar faj erősítését szolgálja. Majd köszönetét fejezte ki a tanári karnak s a fiúkhöz fordulva így folytatta beszédét:

— Mindenki a legjobbat kell hogy adja a magyar hazának. Ezt végeztétek Ti is, amikor a magyar földhöz nyultok. Maradjatok háásak az iskolának, a tantestületnek, vigyék magatokkal a mohácsi magyar föld szeretetét s mindig ihletett lélekkel nyuljatok a vérrel szentelt magyar földhöz.

Ludányi Antal miniszteri biztos köszönetét fejezte ki a városnak azért a sok áldozatért, amit az iskola érdekében tett s amit tesz egyáltalán a földműves ifjúság nevelése körül, majd a távozőkhöz fordulva hangoztatta, hogy az iskola elhagyásával nem fejezték be tanulmányaikat. Eddig az intézett óvo szárnyán nőttek fel, ezentúl az élet iskolájában kell megállniok helyüket. Az élet csak a százszázalékos embert ismeri el, a többit eltiporja. Ti a két kezetek munkájával kell, szolgáljátok a magyar eszmét. Bárhova kerütek legyetek támasz, legyetek sziget, de mindenkor a magyarság érdekében. Majd feltűzte a vizsgázott hallgatóknak az aranyjelvényt és értékes könyvjutalmakat, szerszámokat és pénzjutalmakat osztott ki.

Az ünnepség után az Önképzőkör záróünnepélye következett. A Híszkegy után *Kispály József* ifjúsági elnök beszámolt az Önképzőkör munkájáról, *Hugyecz István* a palántanevelésről, *Lóth József* a legelők gyümölcsfáiról tartott értékes, nagy elméleti és gyakorlati tudást elaruló szakelőadást. Közben *Keszthelyi László* szavalt, az iskola énekara pedig katonadalokat adott elő. Az ünnepséget *Kispály József* ifjúsági elnök búcsúja zárta be. Köszönetet mondott mindazoknak, akik támogatták őket az elmúlt két esztendőben s biztosította a megjelenteket, hogy az itt elsajátított elméleti és gyakorlati tudásukat a legjobb becsülettel és szorgalommal fogják az életben gyümölcsöztetni.

Örömrre szolgált a város legifjabb iskolájának szép vizsgálja, de egyben szomorúsággal töltött el bennünket az a szomorú tény, hogy a vizsgázó növendékek között mohácsi gazdaifjút nem láttunk. Vajjon a mohácsi

mezőgazdasági munkás családok ifjainak nincs szüksége erre az iskolára? Erre a szomorú közömbösségre rá kell mutassunk s fel kell hívunk mindazokat, akik a földműves társadalommal foglalkoznak, e közömbösség tarthatatlanságára.

Magyar Élet Párt városi szervezetének ülése.

A Magyar Élet Párt Mohács városi szervezete az új kinevezések és megbízások után február hó 27-én, vasárnap délelőtt tartotta első összefüggését az Iparosok Olvasóköre tanácstermében. *Dr Szkladányi László* városi vezető üdvözölve a megjelenteket köszönetét fejezte ki *dr. Kontra Miklós* eddigi városi vezetőnek több éven át kifejtett munkásságáért, majd Mohács város politikai múltjával foglalkozva rámutatott arra tényre, hogy az utóbbi esztendőben a város életében öröndetes egység kezd kibontakozni, ami nem utolsó sorban *vitéz Szőnyi Alajos* polgármester munkásságának köszönhető.

A város erkölcsileg és anyagilag is állandóan emelkedő tendenciát mutat. A köztisztviselők egész sora létesült Mohács-on s jelenleg a nagyfontosságú gabonatarház építkezése, a közep fokú gazdasági iskola közeli megvalósulásának terve jelentős eredmény a város életében. Beszéde további során a bizalom szükségességét fejtegette.

Ma a legfőbb feladatunk a magyarság nagy tömegeiben felkelteni legteljesebb bizalmat a magyarság sorsdöntő óráiban azok iránt, akik a magyarság hajóját bölcs és megfontolt államvezetésükkel irányítják. — Ne akarjunk különb magyarok lenni, azoknál, akik ma az élen állnak.

Az olasz példa mindennél többet mond. A mai Olaszország mélyen megrázó példája annak, hogy mi történik akkor, ha egy nemzet hirtelen elveszti lelkét. Majd *Kállay Miklós* miniszterelnök legutóbbi beszédét ismertette a magyar embert annyira jellemző kishitűség elleni küzdelemre hívta fel hallgatói figyelmét. A magyar erő a nagyhatalmak mérközésében, ha nem is számottevő, de határaink védelmében olyan erő, amellyel minden bizonytalanságot vetnek majd azok a hatalmak is, amelyek esetleg az ország területére akarnak betörni. Magyarország a legbékésebb nemzet a világon, a revíziót is mindig békés eszközökkel hirdette, de határait minden erővel megvédelmezi.

A békét és kenyeret a magyar királyi kormány hirdeti s nem azok, akik ilyen röpcédulákat szórnak, valójában nem a békéért kanem azért, hogy a békét idebent felborítsák és az ellenségnek az országot kiszolgáltatassák. Legyen tehát ebben az építő és a magyarság fenmaradásáért folytatott emberfeletti munkában a Magyar Élet Párt mohácsi szervezete is élő valóság s tetteinkkel, munkánkkal szolgáljuk

ennek a pártnak kül- és belpolitikai eszméit, amely egyébként minden magyarnak kell, hogy politikája legyen s ez: Ne bántsd a magyart! A tetszéssel fogadott beszéd után *vitéz Szőnyi Alajos* polgármester emelkedett szólaşra. 1940-ben — mondta — egységre hívtam fel a város társadalmát. Helyesen mutatott rá a pártvezető, hogy egy kis város horizontján nem tudunk kritikát gyakorolni az államvezetést illetően. Ma más gondunk nem lehet, mint erőink konzerválása a háború utánra. Ma felelősséggel jár az élet s ezt elsősorban a becsületes összefogással szolgálják. A józan ész is az mondja, hogy a párt mellett a helyünk, mely a magyar egységért dolgozik. Vessük le az ellenzékieskedést szolgáljuk egysült erővel rajta keresztül a magyarság jobb jövőjét.

Vitéz Szőnyi Alajos polgármester fejszólaşása nagy visszhangra talált a megjelentekben. Akiknek nevében *Sik Sándor* kerületvezető mondott köszönetet az őket ért bizalomért s biztosította úgy *vitéz Szőnyi Alajos* polgármestert, mint a pártvezetőket, hogy minden erejükkel az egységért, a megbékélésért és a termelő munkáért fogják latbavetni erőiket. A választmány elhatározta a szervezet további kiépítését, majd az összefüggés a Híszkegy elmondásával ért véget.

A választmányi összefüggéséről üdvözölte *Kállay Miklós* m. kir. miniszterelnököt, *v. Lukács Béla* miniszter pártelnököt és *Nikolits Mihály* Baranya vármegye és Pécs szab. kir. város főispánját.

A Katolikus Legényegylet első nagybőjti estje.

A Katolikus Legényegylet sok éves gyakorlathoz híven az idén is megrendezi a nagybőjti műsoros kultúrrestjét.

Vasárnap, február 27-én volt az első előadás.

A műsort a legényegyleti induló nyitotta meg, melyet az ifjúsági tagok énekeltek. Utána *dr. Kopcsányi Miklós* ügyvezető elnök bevezető szavaiban ismertette az előadás célját.

Az ünnepi beszédét *dr. Simon Vendel* gimnáziumi tanár, egyleti világi elnök mondotta „A gyermeknevelés a családban” címmel. Klasszikusan szép gondolatmenetben kitért a gyermek testi ápolására, szellemi értelmi, erkölcsi gondozására. A gyermekek — ugymond — istenáldás, öröm és reményesség a szülők szemében és a szülők életének továbbhordozói. Ezt minden szülőnek Istentől rendelt elsőrendű kötelessége, hogy képességeinek legjavával, a jószág, szeretet, lelki finomság és gondosság eszközeivel formálja gyermekét. A nevelés legbiztosabb eszköze a jó példa, mely a viaszpuha gyermeklélekbe beleivakodik és egész életének irányát megszabja.

Elhangzott két szavaiat, egy monológ és két zeneszám. Majd pedig egy a farsang hangulatát felelevenítő színjáték zárta be a mindvégig érdekes és színes előadást.

A Katolikus Legényegylet ifjúsága elkönnyvelhen magának azt a mindennapi dicséretet, amit a

nagyszámú hallgató minden tagja érzett: érdemes volt a Legényegyletbe menni.

A következő előadás március 6-án fél 6 órai kezdettel lesz. Az ünnepi beszédet *Kecskés Lajos* polgári iskolai igazgató „Az iskola a lélekformálás szolgálatában” címmel fogja megváltani.

Mohács és Vidéke Ipartestület közgyűlése.

Február hó 27-én tartotta évi rendes közgyűlését, a Mohács és Vidék Ipartestület. A nagy számban megjelent tagokat *Rubint József* elnök üdvözölte, majd elnöki megnyitójában az elmúlt év eseményeit és célkitűzéseit ismertette. Elsőnek a Mohács-on létesítendő tanoncotthon szükségességét hangoztatva, rámutatott az otthon előnyére és nemzetmentő fontosságára. Vázolatában az irányban megtett lépéseket, megelégedéssel állapította meg, hogy a gondolat és terv az illetékes hatóságok jóakarátu támogatására számíthat.

Sajnálattal állapítja meg, tekintettel a taglétszám örvendetes emelkedésére, az egyesületi székhez kicsi voltát bővítésére azonban a mai anyagszűk időben nem kerülhet sor. Anyag, gép és helyiség hiányával okolja, hogy a kisipari szövetkezetek alakítására, nem került sor, bár ennek érdekében minden lehetőséget elővetett.

Felkéri az iparosokat, hazafias türelemmel viseljék a munkájukat megbénító és késleltető anyagbeszerzési nehézségeket, biztosít mindenkit, az ipartestület minden tőle telhető megtesz az anyagok lelkiismeretes szétosztására. Megemlékezik az elmúlt év halottaira, nevük jegyzőkönyvi megörökítését kéri, mint olyanokét, kik becsületos munka és tisztesség mezején haltak meg.

Emelkedett szavakkal emlékezik azokra az iparosokra kik fegyveres szolgálatot teljesítenek és ezzel kapcsolatban ösztinte köszönetet mond mindazoknak, kik adományaikkal hozzájárultak a bajtársi szolgálat eredményességéhez.

Grein Ferenc pénztáros felolvast az ipartestület ügyforgalmi jelentését.

Rubint József elnök megemlékezik a ma is élő volt elnökökre *Schmidt Lajos* és *Menczinger Józsefre*, kik hosszú és legvállalósságosabb időben vezették a testület ügyeit, a legnagyobb odaadással és kitartással. Indítványozza, hogy a hála és elismerés jeléül a közgyűlés válasza meg örökös diszelnökökké *Schmidt Lajos* és *Menczinger József* volt elnököket, amit a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

Geöcze Zoltán a Hivatásszervezet helyi vezetője, a Hivatásszervezet kérelmét ismerteti melyben a szervezet kéri a helyi munkaadókat, a mai időknek megfelelő munkabérek fizetésére, illetve a rendeletekben előírt munkabérek megfizetésére.

Rubint József elnök ismételt köszönetet mondott a testület vezetőinek, tisztviselőinek odaadó munkásságukért s a közgyűlést bezárta. *Kaittl Ferenc*.

SZABADLICEUM.

Staub Ádám gimnáziumi hiteltanár korunk egyik legidősebb kérdéseiről beszélt február 24-én *A keresztény egység lehetőségei* címmel. Előadása bevezető részében utalt azokra a tényezőkre, melyek a keresztény világ vezetőit a keresztény gondolat megmentésére irányuló mozgalom, a keresztény egységmozgalom megindítására indították.

Már a mult világháború után történtek kísérletek Németországban, utána Magyarországon is a keresztény felekezetek közelítésére. Ma, a gyűlölködés viharában fokozatában érzik a keresztény egység szükségességét a különböző keresztény egyházak vezetői.

A kérdést csak történelmi szempontból lehet vizsgálat tárgyává tenni. Különböző társadalmi rendszerek, amint eljutottak a fejlődés pontjára, utána mindig válságba kerültek s újabbaknak adtak helyet. A történelmi lélek megüresedett s várja csodát; az új világot. Mit jelent az új világ? Egységes emberi szemléletet, európai, sőt emberi szolidaritást. Ez az egység el sem képzelhető a keresztény gondolat részvétele nélkül, ehhez feltétlenül szükséges minden keresztény erő együttes részvétele, ami csak a keresztény egység megvalósulása alapján vihető keresztül teljes egészében. Ehhez elsősorban az szükséges, hogy a mai nemzedék eljusson a helyes értelemben vett történelmi szemlélethez. Az uniómozgalom célja hitben egy más mellett élni s az együttélés kapcsán az egyetemes egyház visszaállítása.

A protestánsok szerint ez inkább harmónikus egymás mellett való élest jelent; az u. n. lelki uniót. A katolikus álláspont a hitbeni egység gondolatát hangsúlyozza. Ez az álláspontbeli különbség az egyházak felfogásában rejlik. Protestáns felfogás szerint minden egyház igazi, mert részletigazságot hirdet. A katolikus álláspont szerint az egyház egy és a teljes isteni kinyilatkoztatás birtokosa.

Ezután az előadó néhány szóban jellemezte a keleti és nyugati egyház közötti különbséget, majd az anglikán egyházzal való uniós kísérleteket. Ezután rátért a katolikus protestáns egyházak unióját gátló akadályok részletes elemzésére. Összinté közeledés csak akadályoktól való férfias szembenézés s azok elhárítása árán lehetséges. Az akadályok dogmatikaiak érzelmiak és történetiek, de nem elháríthatatlanok. Ehhez azonban elsősorban egymás megbecsülése, az evangéliumi szeretet s a szétszakadás feltéti fájdalom kölcsönös és teljes átérzése szükséges. Ezért kell imádkozni az unió gondolatáért, bele kell élnie magát a krisztusi élethivatás fonságos eszméjébe, mert csak a krisztusi evangélium teremthet békét és boldogságot az emberek között. Majd *Staub* főtisztelendő rámutatott azokra a közös pontokra, melyek máris bizonyos egységességet mutatnak fel a keresztény hitfelekezetek között. A tárgyilagos hangnemben s szeretettel mélyen áthatott előadást a szabadliceum közönsége lelkesen tapsolta meg.

Március 6-án Pannónia multjáról tart előadást a Dunántúl kutatója *dr. Várkonyi Nándor* egyetemi magántanár.

HIREK

1920—1944

Huszonnegy esztendő óta foglaljuk imánkba Nevét.

Huszonnegy esztendő óta vezeteli országát a romokból a biztos jövő felé. Hogy ma, a háború ötödik esztendejében is biztos és szilárd alapokon áll az ország, az Ő biztos kezének, bölcsességének, államférfiúi nagyságának eredménye. A sorscsapások Őt sem kímélték s mégis töretlen hittel, csodálatos energiával áll a magyarság oly mostoha sorsának irányítása élén.

Országlásának huszonnegyedik esztendejében személye iránt megnyilvánuló hódoló tisztelet és végtelen szeretet mellett alázatos szívvel hajtunk térdet a magyarok Istene előtt s kérve-kérjük: tartsa meg Őt, Magyarország országgyarapító Kormányzóját, vitéz nagybányai Horthy Miklóst nekünk az emberi kor legvégső határáig.

Fény nevére, áldás életére!

— **Honvédüzenet.** *Fenyvesi Ferenc* gyors elmenetele következtében ezton köszönti minden ismerősét, a leventefiúságot s üzeni, hogy jól van s mindenkét szeretettel üdvözöl. Tábori postaszámja B. 429.

— **Eljegyzés.** *Dr. Csik Diodor* m. kir. csendőrszázados eljegyezte *Miholek Györgyöt*. (Minden külön értesítés helyett)

— **Igazságügyi kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *dr. Lippóczy László* dárdai kir. járásbíróát a szekszárdi kir. Törvényszékhez nevezte ki törvényszéki bírónak.

— **Kántori állás betöltése.** A mohácsi r. k. Egyházközség folyó hó 2-án tartott gyűlésen akként határozott, hogy a megüresedett belvárosi kántori állást, meghívás útján tölti be, és erre egyhangúlag *Benedek József* mohácsi külvárosi kántor-tanító hívta meg.

— **Halálozás.** *Nágel Ádám Nádasy János* igazgató-tanító édesatyja 81 éves korában február 26-án elhunyt. Temetése február 29-én volt nagy részvét mellett. Halálát gyermekei, unokái és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **A Fogadalmi templomért.** A fogadalmi templom építési bizottságának fuvarra van szüksége. Hisszük és reméljük, hogy a város gazdatársadalma és fuvarai alkalmat és módot fognak találni arra, hogy a mohácsi fogadalmi templomért egy-egy fuvar erejéig áldozatot hozzanak. Jelentkezni a belvárosi plébánián lehet.

— **Elveszett a Szentháromság utcai telefontűlkében kedden délelőtt 11 órakor egy csomag lejtárt tojás jegy.** Kérik a becsületos megtalálót, hogy a Stranczinger féle fűszerüzletben adja le.

— **Szociális Misszió gyűlés.** A Mohácsi Szociális Misszió Társulat március 1-én v. *Szönyi Alajosné* elnöklete alatt tartotta beszámoló gyűlését. Elnök felkérésére a jegyzőkönyv felolvasása után *Tihanyi János* apátplébános a „Vegyes vallású házasságkötésekről” tartott felvilágosító előadást. A szegénygondozó szakosztály vezetője bejelentette, hogy február hónapban 517 liter tejet osztott szét, ketten fát kaptak, 2 fiú és 3 lány ruháment és egyéb dolgokra a pénztár 24 pengőt fizetett ki. Elnök bejelentése után, hogy a katonai parancsnokság megköszönte a huszonnegy honvédnek gyűjtött adományokat, hogy a karácsonyi gyűjtés végeredménye 1748 pengőt tesz ki és hogy a Szociális Misszió elvállalta a frontiról érkezett 950 honvéd megajándékozására megindult mozgalom vezetését. Elnök javaslatára a gyűlés elhatározta, hogy március 25-én ismét megrendezi a „Női nap”-ot, amelyre az összes női egyesületek tagjait meghívja s engesztelő körmenetet rendez. Egyéb apróbb ügyek tárgyalása után elnök a gyűlést berekesztette.

— **Megindul a személyhajóarat.** A MFT R igazgatósága közli, hogy a Budapest—Apatin közötti személyhajóforgalom március hó 4. napján indul meg. Az első hajó március 4-én indul Buda-pestről 12 órakor. A Vásártelepről a tavalyi menetrend szerint indul a hajó, tehát csupán a Pálffy-térről indul fél órával előbb.

— **A DGT első személyhajóját** Budapestről Mohács felé március hó 4-én 20 órakor indulja. Mohácsról március hó 5-én déli 12 órakor indul Budapest felé.

— **Nyári üdültetés.** A magánalkalmazottak Biztosító Intézete felhívja a vidéki munkaadóknál foglalkoztatott öregségi, stb. esetére kötelezett fiatalbiztosítottait (14—20 életkorú) hogy a nyári üdültetés céljából szükséges orvosi vizsgálatra 1944. március 1-től március 15-ig az illetékes kerületi pénztárnál, illetve kirendeltségénél jelentkezzenek. Jelentkezéskor mindenki megkapja az orvosi vizsgálatra szóló behívását. A nyári üdültőtáborokban csak azok vehetnek részt, akik ezen felhívásnak idejében eleget tesznek és az évenként rendszeres orvosi vizsgálaton átesnek.

— **Gazdák figyelmébe!** Ha a gazdakodó a kenyérgabona és zsirbeszolgáltatási kötelességének eleget tett, a zsirbeszolgáltatási kötelesség teljesítésébe beszámítható terményből és termékből besolgáltatót többletet az ezeket megállapított búzaegység számnál 20% kal magasabban kell a gazdakodónak a szabadválasztású terményekre és termékekre vonatkozó besolgáltatási kötelessége teljesítésébe beszámítani.

— **Korpaigénylés.** Mindazok a gazdakönyvesek és gazdakönyvek el nem látott személyek, kiknek korpára van szükségük legkésőbb folyó évi március 10-ig jelentkezzenek a közellátási ügyosztály 1. számú helyiségében. A gazdakönyvesek gazdakönyveiket hozzák magukkal. Akik a fenti ideig nem jelentkeznek korpakiutalásra nem számíthatnak.

Az üzleti zárórák új rendje.
A Baross szövetség legutóbbi ülésén az üzleti zárórára vonatkozó kereskedelemügyi miniszteri magyarázó rendelet figyelembe vételével az üzleti zárórák terén az alábbi változást eszközölte: Élelmiszerüzletek, valamint vegyeskereskedések, ugyanígy liszt, cukor kiskereskedésre kijelölt üzletek, továbbá fűszer és csemegekereskedések hétfői napon nyitvatartandók reggel 7 órától délután 5 óráig, de csak kizárólag élelmiszert, cukorkát és szeszesített árusíthatnak, illetve szolgáltathatnak ki. Másnapokon vasárnap kivételével a fenti üzletek kötelesek 7 órakor ki nyitni, de 9 óráig csak élelmiszert, cukorkát és szeszesített árusíthatnak, ugyancsak kötelesek délután is 4 órától 5 óráig nyitva tartani ugyanolyan kikötésekkel, mint reggel 7-9 óráig. Ezen üzletek déli 1230 órától 14 óráig ebédszünetet kötelesek tartani. Szombaton ezen üzletek nem 5 óráig, hanem 6 óráig kötelesek nyitva tartani. A vásárló közönség ezen üzletekben hétfőn, illetve a hét többi napjain a többi üzletek zárójától eltérő időben ne is kérjen más árut, mint amit a rendelet megenged, mert úgy a kereskedő, mint a vásárló közönség büntetésnek teszi ki magát.

— **Lopás.** Horváth János mohácsi lakosnak február hó 21 én a Mohácsi Sokacok Magyar Olvasókörében elhelyezett barna bőrkabátját barnaszínű ördögőr bélessel ismeretlen tettes ellopta.

— **Anyakönyvi bejegyzések**

1944 febr. 25 től március 3 ig.
Születések: Lévay József Béla, Répity Jenő László és István Zoltán ikrek, Dobler József, Van Kovics József István, Mihálovics Anna, Darázsai Mátyás, Mihálovics József, Takács István Matyas, Illés György Zoltán, Bochner József, Szurcsik István, Szabó Zoltán Imre, Szidonya Mária.

Hozasságtörések: Kiss János és Csapó Julianra, Baog Vazul és Gójkovics Anna.

Halalozások: Nágl Adám 82 éves. Buturác Mátyás 6 hónapos, Sücs Matyasé 86 éves, Futó Imre 76 éves, Jánity István 42 éves, Baracz Pál 85 éves Tubity Márianné 50 éves.

Felelősszerkesztő:
DR SZKLDÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

Nyilttér.
(Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Köszönetnyilvánítás.
Mindazok, akik felejthetetlen halottuk
CZIGLER KÁROLY
elhunyta alkalmából a temetésen való megjelenésükkel, koszorú és virágküldeményekkel vagy részvétük bármily módon való nyilvánításával mely fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton hálás szívvel jövő köszönetünket.
Mohács, 1944. március hó.
A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.
Mindazok, akik felejthetetlen jó édesapánk
NÁGL ADÁM
elhunyta alkalmából a temetésen való megjelenésükkel, vagy részvétük bármily módon való nyilvánításával mely fájdalomukat enyhíteni igyekeztek fogadják ezúton hálás szívvel jövő köszönetünket.
Mohács, 1944. március hó.
A gyászoló Nádasy család.

OMNIA FILMSZÍNHÁZ
Március 3-4-5-6
Szerencsés flótás
Március 7-8
Az első randevű

Salak kapható:
ALT bőrgyárban.

M E G H Í V Ó.
Az Első Mohácsi Gőztégla és Cserépgyár Részvénytársaság

XXI. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT
1944. évi március hó 12-én délután 3 órakor

tartja Mohácson, saját hivatalos helyiségében (téglagyári telep, Budai országút 50. sz.), melyre a t. részvényeseket tisztelttel meghívjuk.

- Tárgysorozat:**
1. Elnöki megnyitó, határozatképesség megállapítása.
  2. Jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése
  3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése az 1943 évi üzletéről.
  4. Az 1943 évi mérleg, zárszámadások előterjesztése és megállapítása és javaslat tiszta nyereség felosztása tárgyában.
  5. Az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.
  6. 3 felügyelőbizottsági tagnak 3 évre leendő megválasztása.
  7. Netáni indítványok.
- Mohács, 1944. évi február hó 28 án.

Az igazgatóság.
A részvények a közgyűlés előtt legalább 48 órával a társaság igazgatóságánál Mohácson (téglagyári telep) letétbe helyezendők.

Mérlegszámla 1943. évi december hó 31-én.
Vagyon: Pénztárkészlet: 42 848 82 P. Gvártelep: 194 803 30 P, Hajó: 2 801 23 P, Tégakészlet: 161 547 36 P, Anyagkészlet: 12 723 28 P, G-zdasági készlet: 432 38 P, Értékpapír: 600 — P, Postatakarékpenztári követelés: 3 519 18 P, Adósok: 59 897 80 P. Összesen: 479 173 35 P.

Telér: Alapítke: 200 000 — P, Tőketartalék: 30 000 — P, Értékcsökkenési tartalék: 40 800 — P, Árúértékkülönbséti tartalék: 70 554 21 P, Tisztviselői nyugdíjap: 25 000 — P, Munkásjóléti alap: 980 26 P, Elfogadványok: 37 800 — P, Hitelezők: 43 104 34 P, Nyeremény: 30 934 54 P. Összesen: 479 173 35 P.

Veszteség és nyereségszámla 1943. évi december hó 31-én.
Tartozik: Adó: 33 157 61 P, Tisztifizetés: 39 098 01 P, Munkabér: 335 563 86 P, Takarmány: 5 202 72 P, Kamat: 2 000 60 P, Költség: 106 812 42 P, Anyag: 227.336 11 P, Száva hajó: 7 401 76 P.
Leírás: Gyártelep számán: 27 422 59 P, Hajó számán: 851 45 P, Nyeremény: 30 934 54 P. Összesen: 815 781 67 P.

Követel: Nyereményhozat: 263 39 P, Téglaszámlán nyeresemény: 787 629 45 P, Gazdasági számlán nyeresemény: 1 869 11 P, Fuvarozási számlán nyeresemény: 26 019 72 P. Összesen: 815 781 67 P.
Az igazgatóság.
Megvizsgálta, a könyvekkel összehasonlította és helyesnek találta a Felügyelőbizottság.

Fridrich Oszkár könyvnyomdája, Mohács.

Értesítés!
Értesitem a város közönségét, hogy városi gyepmesteri állásomról lemondtam és azt volt segédemnek
Magy Mátyásnak adtam át.

Rétfalvi Lajos
Jó családból való
16-18 éves fiúk
ipari kisegítő munkára felvéletnek.
Cim a kiadóhivatalban.

ELADNÁM vagy más jószágokért elcserélném elsőrendű, engedéllyel ellátott **KÉT CSÖDÖRÖMET.** (Egyik sárga 6 éves, másik deres 5 éves.)
Guttman Lajos
Ipacsfa U. p.: Harkány.

ELADÓ a Jenye-dűlőben
1 kat. hold
S Z Ö L Ő
Gulyás Ferenc
Kül.ó. Riha 11.

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	43 25 P
Rozs	40 25 P
Takarmányárpa	39 25 P
Sőrárpa	43 25 P
Zab	43 25 P
Csöves tengeri	— P
Morzsolts tengeri	34.— P
Bab, fehér	80.— P

TANONC felvétetik
Sik Sándor
nagykereskedő.

1600 n-öl FÖLD
a szigeten e l a d ó.
Érdeklődni lehet: **Sarok utca 2.**
Zrinyi utca 17. számú

ház eladó.
Szabadság tér 9. számú
ház eladó.
Érdeklődni lehet ugyanott.

A réten 500 □ öl,
szigetben 2000 □ öl
töld eladó.
Cim a kiadóhivatalban.

Töltőtollak, tühegyütollak
javítását vállalom:
Fridrich Oszkár
könyvkereskedő, Mohács

Meghívó.
A Mohácsk volt Urberesek Közös Erdőbirtokosság 1944 évi március hó 12 én délután 3 órakor Kazinczy utca 14. szám alatti hivatalos helyiségében
tavaszi rendes közgyűlést
tart, melyre az összes tagok meghívhatnak.
Továbbá értesíti a tagokat, hogy az 1943 évi tisztajövedelem kifizetését folyó hó 13 án reggel 8 órakor megkezdi.
Mohács, 1944 március 1 én.
Vezetőség.

A mohácsi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.
13561/1943. tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.
Dr Csáky Árpád (képv. dr Horváth Lajos mohácsi ügyvéd) végrehajthatóknak özv. Németh Pálné Kovács Mária kölkedi lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 178 P 90 fillér tokekövetelés és járuléka behajtása végett a Kölked községben fekvő s a kölkedi 1213. sz. betétben A + 1. sorsz. 910. hrsz. alatt felvett 151 □-ól kertra a Rakodó helyen 127 P 50 fillér kikiáltási árban elrendelté.
Az árverést

1944. évi április hó 26. napján délután 2 órakor
Kölked község házájánál fogják megtartani.
Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.
Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.
Mohács, 1943. évi december hó 29.
Dr Horváth Ferenc sk. kir. jbró.
A kiadmány hivételül:
Bartók István
kezelő.